

**Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2023.(VI.23.) önkormányzati rendelete
a települési környezet védelméről, továbbá a természeti értékek helyi védelmének
általános szabályairól**

TERVEZET – I. verzió!

Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében biztosított származékos jogalkotói hatáskörében, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontjában, 48. § (1) bekezdésében és 58. § (1) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, 25. § (1)-(3) bekezdésében, 55. §-ában és 57. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 5., 7., 11. és 19. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet célja a település lakossága és természeti környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek védelme, Szada közigazgatási területén a köztisztaság és az egészséges környezet fenntartása, az ezzel kapcsolatos feladatok, kötelezettségek és tilalmak helyi sajátosságoknak megfelelő meghatározása, fenntartható fejlődés biztosítása – és mindezek érdekében a Szada Nagyközség Önkormányzat Környezetvédelmi Programjának megvalósításához, végrehajtásához szükséges jogi környezet megteremtése.

(2) A rendelet területi hatálya Szada Nagyközség közigazgatási területére, személyi hatálya pedig a település közigazgatási területén állandó vagy ideiglenes jelleggel tartózkodó, illetve tevékenységet folytató magánszemélyekre, jogi személyekre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetekre terjed ki.

(3) A rendelet tárgyi hatálya kiterjed a települési környezet elemeire, így különösen a levegő, a felszíni és felszín alatti vizek, a talaj, az erdők és zöldterületek, továbbá a magán- és közterületek tisztaságának védelmére.

(4) A rendelet tárgyi hatálya nem terjed ki a veszélyes és a termelési hulladéokra, amelyek elhelyezéséről magasabb szintű jogszabály rendelkezik.

(5) A települési környezet védelme, a köztisztaság fenntartása elsőrendű közegészségügyi érdek, ezért ennek előmozdításában mindenki köteles hathatósan közreműködni, a szennyeződést, fertőzést eredményező tevékenységtől, illetőleg magatartástól tartózkodni.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazása szempontjából:

- (1) *természeti környezet*: természetes, gondozott és megművelt környezet gyűjtőfogalma;
- (2) *köztisztaság*: az egyes ingatlanok - ezen belül különösen a lakóépületek és az emberi tartózkodásra, így például üdülés, pihenés, szállás céljára szolgáló más épületek, továbbá a nem lakás céljára szolgáló helyiségek és a hozzájuk tartozó területek -, valamint a közterületek tisztántartása;
- (3) *természeti érték*: a természeti erőforrás, az élővilág és a fennmaradásához szükséges élettelen környezete, valamint más, természeti erőforrásnak nem minősülő környezeti elem, a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint az ember által létrehozott épített környezet, továbbá ezek összetevői, beleértve a védett természeti értéket is;
- (4) *fenntartható fejlődés*: társadalmi-gazdasági viszonyok és tevékenységek rendszere, amely a természeti értékeket megőrzi a jelen és a jövő nemzedékek számára, a természeti erőforrásokat takarékosan és célszerűen használja, ökológiai szempontból hosszú távon biztosítja az életminőség javítását és a sokféleség megőrzését;
- (5) *felszíni vizek*: a föld felszínén lévő állóvíz, így különösen tó, bányató, mocsár, tározó, valamint vízfolyás, így például forrás, folyam, folyó, patak, ér, csatornák, időszakos vízfolyás, vízmosás vize, amely vizek jellemzője az állandó körforgás;
- (6) *felszín alatti vizek*: a terepfelszín alatt a földtani közeg telített zónájában, így különösen a földtani képződmények pórusaiban, hasadékaiban elhelyezkedő víz;
- (7) *tisztántartás*: az egyes ingatlanok és közterületek rendszeres tisztítása, hó- és síkosság mentesítése, illetőleg pormentesítése;
- (8) *szennyezés*: szennyező anyag, illetve energia közvetlen vagy közvetett bevezetése a környezetbe, amely káros lehet a földtani közeg, felszín alatti víz állapotára, az emberi egészségre, az ökoszisztémákra, a környezethasználatokra vagy az anyagi tulajdonra, illetve rontja, vagy zavarja a környezet élvezetét;
- (9) *sporttér*: sportolásra alkalmas, bárki által használható, burkolt felülettel ellátott közparkban található közterület;
- (10) *zöldterület*: a belterület állandóan növényzettel fedett, más terület-felhasználási egységhez nem tartozó közhasználatú része, így park, liget, sétány, játszótér, vagy egyéb fásított, illetőleg parkosított zöldterület;
- (11) *többszintes növényállomány*: a zöldfelületet egyszerre gyep-, cserje- és lombkoronaszinttel fedő növényzet;
- (12) *özönnövények*: olyan nem őshonos fajok, amelyeknek elterjedési területe és populációmérete a számukra megfelelő élőhelyeken, adott területen, adott tér- és időskálán monoton módon növekszik;
- (13) *zöldfelület*: a bel- és külterület lakó-, üdülő-, intézmény-, ipari- és raktár-, közlekedési- és egyéb rendeltetésű terület-felhasználási egységek biológiailag aktív, növényzettel borított területe.

3. Levegőtisztaság védelme

3. §

- (1) A levegő védelme kiterjed a település légkörének egészére, annak folyamataira és összetételére, valamint a település klímájára.
- (2) A levegőt védeni kell minden olyan mesterséges hatástól, amely azt – vagy közvetítésével más környezeti elemet – sugárzó, folyékony, légnemű vagy szilárd anyaggal minőségét veszélyeztető, illetve egészséget károsító módon terheli.

(3) Búzzal járó tevékenység során az elérhető legjobb technika alkalmazásával meg kell akadályozni, hogy a lakosságot zavaró bűz kerüljön a környezetbe.

4. §

(1) Az avar és a kerti hulladékok nyílttéri égetésére, valamint a tűzgyújtásra vonatkozóan a közösségi együttélés alapvető szabályai megsértésének jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) rendelkezései irányadóak.

(2) A szabadban tüzet gyújtani, tüzelőberendezést használni csak úgy lehet, hogy az környezetére tűz- vagy robbanásveszélyt ne jelentsen.

(3) A szabadban a tüzet és üzemeltetett tüzelőberendezést őrizetlenül hagyni nem szabad, veszély esetén a tüzet azonnal el kell oltani.

(4) A tüzelés, a tüzelőberendezés használatának helyszínén olyan eszközöket és felszereléseket kell készenlétbe helyezni, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.

(5) A hatóságilag elrendelt általános tűzgyújtási tilalom alól e rendelet nem ad felmentést.

4. A felszíni és felszín alatti vizek és a kutak védelme

5. §

A felszíni vizek természetes és természetközeli állapotú partjait - legalább 10 méteres védőtávolságban - a vizes élőhelyek védelme érdekében meg kell őrizni, visszaállításukról gondoskodni szükséges.

6. §

(1) A házi, talajvizet hasznosító kutak, szennyvízszikkasztó létesítése, átalakítása, megszüntetése és üzemeltetése csak engedély alapján, a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően, talajvízszennyezést kizáró módon történhet.

(2) Üzemelő vagy használaton kívüli talajvízkútba és szennyvíz-elvezető csatornába csapadékvizet bevezetni tilos.

7. §

(1) A talaj, a talajvíz, a rétegvizek védelme érdekében a szennyvizekkel a környezetet tilos szennyezni, ezért az ingatlanok, intézmények, üzemek szennyvizét, hulladékát, illetve egyéb szennyező vagy mérgező anyagot csapadékvíz-elvezető csatornába, vízfolyásba, üzemelő vagy használaton kívüli kútba, illetve bármilyen módon a talajba vagy a vizekbe juttatni tilos.

(2) A szennyvizek összegyűjtésére, illetve tisztítására helyben létesítendő kisberendezésre vonatkozó előírásokat az Önkormányzat a Szada Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról szóló rendeletének keretei között szabályozza.

(3) Az ingatlanon keletkező szennyvíz- és csapadékvíz-elvezetést saját ingatlanon belül az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm.

rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 47. § bekezdésében, valamint az Önkormányzat Szada Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról szóló rendeletében foglaltak szerint kell megoldani.

(4) A vízelvezető árokba szennyezett vizet bevezetni tilos.

(5) A település területén lévő tavakba, élő vízfolyásokba, belvízvezető árkokba tisztítatlan szennyvizet, trágyalevet levezetni, partjait szemét vagy egyéb hulladék lerakásával beszennyezni tilos.

(6) Élővízbe vizet közvetlenül bevezetni csak az illetékes hatóságok által előírt megfelelő kezelés után és vízjogi létesítési engedéllyel – az abban előírtak betartásával – lehet.

(7) A csapadékvíz-csatornába, csapadékvíz-elvezető árokba szennyvizet vagy az állattartás hulladékait tartalmazó vizet még előtisztítás után, vagy tisztítottan sem szabad bevezetni.

(8) A vízhálózattal ellátott, közműves szennyvízelvezetéssel rendelkező területeken kizárólag vízöblítéssel rendszerű illemhelyek létesíthetők. Az így kialakított illemhelyeket, valamint az egyéb háztartási berendezéseket, amelyek vezetékes vizet használnak, a szennyvízcsatorna-rendszerbe be kell kötni.

(9) Közműves ivóvíz szolgáltatással ellátott, de közműves szennyvízelvezetéssel nem rendelkező területeken vízöblítéssel rendszerű illemhelyek abban az esetben létesíthetők, ha a keletkező szennyvíz zárt rendszerű tárolóban gyűjthető, amelyet rendszeres ürítéssel ki kell tisztítani.

(10) Azokra, akik a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára (szennyvízcsatornára) nem kötnék rá és a helyi vízgazdálkodási hatósági eljárás hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést alkalmaznak, a talajterhelési díjról szóló önkormányzati rendelet rendelkezései alkalmazandók.

(11) Átmeneti, ideiglenes tartózkodásra szolgáló helyeken, így például táborokban, mezőgazdasági, munkaterületeken, a közegészségügyi előírásoknak megfelelő ideiglenes jellegű illemhelyek is létesíthetők.

5. A talaj védelme

8. §

A földhasználónak a fenntartható és környezetbarát talajerő-gazdálkodás érdekében a következő talajvédelmi előírásokat kell betartania:

- a) a természeti adottságoknak megfelelő talajvédő művelést kell folytatni,
- b) a betakarítás után a talajpusztulás ellen megfelelő talajfedettséget biztosító növényi kultúrákat kell telepíteni,
- c) a talajviszonyoknak megfelelő tápanyagbevitelről kell gondoskodni. A műtrágyával szemben lehetőség szerint előnyben kell részesíteni a szerves trágyázást.

9. §

A földmozgatással járó építési-, rendezési tevékenység, tereprendezés, alapozás, előkészítés végzése során a humuszos talajt deponálni kell, amelynek hasznosítását a munkálatok befejeztével helyben kell megoldani, vagy a szakhatóságok által előírt, illetve javasolt helyen és módon kell kezelni.

Az ingatlanok és közterületek tisztántartása

10. §

Az egyes ingatlanok tisztántartására, az építkezés során keletkezett hulladék elhelyezésére, az ingatlan előtti síkosság-mentesítésre, hóeltakarításra, gyommentesítésre, valamint a köztisztaságra vonatkozó egyes előírásokat az Ör. szabályozza.

11. §

(1) Belterületi magáningatlanon tervezett növényvédőszer használatáról az ingatlan tulajdonosa előzetesen írásban vagy szóban köteles tájékoztatni a szomszédos ingatlanon tartózkodókat.

(2) A permetezést a lehető legnagyobb körültekintés mellett, lehetőleg szélmentes időben, a szomszéd tulajdonának, egészségének károsítását elkerülve kell végezni.

12. §

(1) A közterületen lévő árkok, nyitott csatornák, folyókák, áttereszek tisztántartása, a csapadékvíz akadálytalan elfolyásának biztosítása az ingatlan előtti szakaszon az ingatlan tulajdonosának kötelessége.

(2) Járműbehajtók áttereszeinek tisztántartása minden esetben az ingatlan tulajdonosának kötelessége.

(3) A gyűjtő utak és az útkereszteződések műtárgyait az út kezelője köteles megépíteni, karban- és tisztán tartani.

13. §

(1) Építési területen és az építkezés közvetlen környékén, az építkezés előtti területen az építést végző kivitelezőnek kell biztosítani a tisztaságot.

(2) Beruházások esetén a birtokbavételtől a kivitelezés megkezdéséig a beruházónak, ezt követően a kivitelezés befejezéséig a kivitelezőnek kell gondoskodnia az általa elfoglalt terület tisztántartásáról. A felvonulási és építési terület lekerítését szükség szerint a jegyző rendelheti el.

(3) Közterületen építési, bontási anyagot a polgármester által kiadott közterület-használati engedélyben meghatározott területen, az engedélyben megjelölt módon és időtartamig szabad tárolni. Magánterületen hatósági engedély nem szükséges, de csak olyan anyagot szabad tárolni, amely közegészségügyi szempontból veszélytelen.

(4) Közterületen bármilyen burkolat felbontása csak a polgármester, az országos közúthálózatba tartozó utak tekintetében a közút kezelőjének előzetes hozzájárulásával lehetséges.

(5) Közművek meghibásodása esetén a javításuk érdekében szükséges burkolatfelbontásról a közmű kezelője köteles írásban bejelentést tenni a Polgármesteri Hivatalba és 72 órán belül

utólag megkérni az útfelbontási engedélyt. A közmű kezelője a hibaelhárítás után - az időjárás függvényében – köteles a burkolat helyreállítását haladéktalanul, véglegesen elvégezni.

(6) Amennyiben a munkálatok végzése során építési törmelék, illetve hulladék anyag keletkezik, úgy azt a kivitelezést végző szerv vagy személy köteles folyamatosan, de legkésőbb a munka befejezésétől számított 48 órán belül elszállítani és a közterületet helyreállítani, továbbá megtisztítani.

(7) Tilos a közútra, útpadkára salakot, építési törmeléket, a közlekedést gátló bármilyen anyagot szállítani és kihelyezni. A közterületre kihordott szemetet vagy építési törmeléket az érintett ingatlan tulajdonosa köteles 24 órán belül saját költségén összetakarítani, illetve elszállítani.

14. §

(1) Közterületen szennyező anyagot csak olyan módon szabad szállítani, hogy a szállító járműből semmi ki ne hulljon, por és csepegés ne keletkezzen. Ha a szállítás közben a közterület szennyeződnék, a szennyeződés előidézője köteles azt haladéktalanul eltávolítani és a további szennyeződés megakadályozásáról gondoskodni.

(2) Ha bármilyen szállítmány fel- vagy lerakásnál, a köz- vagy magánterület szennyeződik, a szennyeződés előidézője köteles a fel- vagy lerakás elvégzése után a területet azonnal megtisztítani.

(3) Szada közterületein járművet mosni, olajcserét végezni vagy más olyan tevékenységet végezni, amely szennyeződést okoz, tilos. Lakóházhoz tartozó udvarban ilyen munkákat úgy kell végezni, hogy környezetszennyezés ne keletkezzen.

15. §

(1) Közterületek, a sportterek, valamint a kiránduló és táborozó helyek beszennyezése tilos.

(2) A köztisztaság megóvása és a balesetek elkerülése érdekében az (1) bekezdésben említett területen szemetet, hulladékot szennyező vagy az egészségre ártalmas anyagot kiönteni, elszórni vagy eldobni tilos.

(3) Aki közterületet, kiránduló helyeket, valamint az itt elhelyezett felszerelési, berendezési tárgyakat beszennyezi, köteles annak megtisztításáról azonnal gondoskodni.

(4) Közutakon történt állat elhullását az azt észlelőnek a Polgármesteri Hivatalban azonnal be kell jelenteni.

7. A zajvédelem helyi szabályai

16. §

A zajvédelmi előírásokat, valamint megszegésének következményeit az Ör. rendelkezései tartalmazzák.

8. Zöldterületek védelme, erdőgazdálkodás

17. §

(1) Az ingatlanok előtti terület tisztántartásával, a zöldfelület kezelésével kapcsolatban az Ör. szabályai az irányadóak.

(2) A település egyéb közterületei és a közterületnek minősülő zöldterületek gondozását, karbantartását, gyomtalanítását a Szada Nova Településfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Szada Nova NKft.) az Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott Zöldfelület-kezelési Konceptióban meghatározottak szerint végzi.

(3) Zöldterületnek minősülnek a parkok, ligetek, fasorok, cserjesávok, játszóterek, utcai fák és zöldsávok, virágágyások, virágtartók, sportterek, temetők, az emlékművek és szobrok környéke. Zöldterületnek tekintendő az a terület is, amelyen a fásítás vagy a parkosítás munkáit már megkezdték.

(4) A településüzemeltetés feladatkörébe tartozó parkfenntartási feladat magában foglalja a település területén lévő közparkok, játszóterek, közterületi fasorok gondozását.

18. §

(1) A belterületi tavak és patakok partján, minimum 10 méteres védőtávolságban, kizárólag tájhozónos fa- és cserjefajok telepíthetők. Egyéb belterületi közterületeken, illetve az utak, utcák mentén legalább 70 %-ban az e rendelet 1. sz. mellékletében felsorolt őshonos fákat és cserjéket kell telepíteni. A nem őshonos, tájidegen és invazív növények kiváltása, irtása folyamatos feladat.

(2) Védelmi rendeltetésű zöldsávok telepítésénél többszintes növényállományt kell kialakítani.

19. §

(1) A zöldterületet beszennyezni, rajta és környékén szemetet elhelyezni tilos.

(2) A településen lévő zöldterületeket csak rendeltetésüknek megfelelően szabad használni, tilos az ott lévők pihenésének, nyugalmanak zavarását keltő magatartás.

(3) Zöldterületeken a virágok jogosulatlan leszedése, gyűjtése, a fák és egyéb növények, a felszerelési tárgyak rongálása, a fák törzsén reklámtáblák, feliratok elhelyezése tilos.

(4) Gondozott zöldterületre járművel ráhajtani, azon parkolni tilos.

20. §

(1) Az Önkormányzat közigazgatási területén található erdőterületek erdőgazdálkodási tevékenységét Szada Nagyközség Önkormányzat látja el, az erdőterületek szakirányítási feladatait az Önkormányzat által ezzel megbízott, regisztrált erdészeti szakirányító vállalkozás (a továbbiakban: erdészeti szakirányító) végzi.

(2) Az erdészeti szakirányító feladatai ellátásának során az Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott, mindenkori tíz évre szóló üzemterv előírásai szerint jár el.

(3) Fásításnál, erdősítésnél előnyben kell részesíteni a szántókat és a gyomos parlagterületeket.

(4) Fásítás, erdősítés esetén törekedni kell őshonos fa- és cserjefajok telepítésére, az e rendelet 2. sz. mellékletében felsorolt özönnövények és erdészeti tájidegen fa állományának visszaszorítására.

(5) Szada közigazgatási területén özönnövények telepítése tilos, kivéve a kertészeti változatokat.

(6) Nádas területeken tűz gyújtása és égetés tilos.

21. §

(1) Védett- és nem védett természeti területeken, erdőterületeken, belterületi zöldterületeken és azok közvetlen környezetében az átmenő forgalom kizárólag a kijelölt közlekedési úton engedélyezett, célforgalomnál törekedni kell a természeti környezet minél kisebb mértékű terhelésére.

(2) Motoros sportolás az (1) bekezdésben említett területeken tilos.

(3) A természeti területek határától, illetve a felszíni vizek partjától számított 10 m-en belül - kivéve közutak mentén és a kijelölt parkolóhelyeken - parkolni tilos.

(4) Természetes és természetközeli területeken, lápos, mocsaras, nádas területeken özönnövények ültetése tilos.

(5) Területrendezési, és más, a táj állapotát lényegesen befolyásoló tervek készítésénél, továbbá a tulajdonviszonyok rendezésénél a tájvédelemnek kiemelt szerepet kell biztosítani.

(6) A táj jellegét megváltoztató, rendeltetésének betöltését zavaró, a környezeti elemek minőségét, illetve a táj növény- és állatvilágát (élettevékenységét) veszélyeztető létesítmény nem telepíthető.

22. §

(1) Közterületi fakivágásra engedély a vonatkozó jogszabályban meghatározott és indokolt esetben vegetációs időszakon kívüli időpontra (szeptember 1. - és március 1.) adható, kivéve az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, valamint az önkormányzati út- és közműfejlesztés alatt álló közterületeken lévő fás szárú növények esetében.

(2) Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető fa kivágását - amennyiben a veszély elhárítására más lehetőség nincs - a tulajdonos, vagy használó köteles haladéktalanul elvégezni. A kivágás tényét be kell jelenteni a Polgármesteri Hivatalban. A bejelentésben hitelt érdemlően kell igazolni a kivágás indokoltságát.

(3) A legalább 20 cm törzsátmérőjű fa jelentős mértékű csonkítása engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(4) A fakivágást pótlási kötelezettség terheli, kivéve az özönnövények közé tartozó fa kivágásának esetét. Egy darab, fiatal és közepes korú fa pótlása minimum 3 db, idős fa pótlása minimum 5 db facemete telepítésével történhet. Idős fának az a fa minősül, amelynek átmérője mellmagasságban 55 cm feletti, közepes korúnak a 20-55 cm közötti, fiatal fának a 20 cm alatti átmérőjű fa tekintendő.

(5) A pótlásra kijelölt terület a Szada közigazgatási területén lévő, lehetőség szerint kivágás(ok) helyszínéhez legközelebb eső, faültetésre alkalmas földterület.

(6) A fapótlás megtörténtét be kell jelenteni a Polgármesteri Hivatalban.

23. §

A bel- és külterületi ültetési (telepítési) szabályokra a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Tkp.) rendelkezései irányadóak.

9. A Környezetvédelmi Alap

24. §

(1) Szada Nagyközség Önkormányzat a helyi környezetvédelmi feladatai megoldására a 2024. költségvetési évtől kezdődően az Önkormányzat költségvetésén belül elkülönített Környezetvédelmi Alapot hoz létre és tart fenn. Az Önkormányzat éves költségvetésében a Környezetvédelmi Alap részére *eredeti előirányzatként* elkülönített összeg az Önkormányzat bruttó működési bevételeinek 1%-a. Az Alap bevételeit a költségvetési gazdálkodás szabályai szerint kizárólag környezetvédelmi célokra lehet felhasználni, más célra azok még ideiglenesen sem vonhatók el, az önkormányzat pénzforrásaitól elkülönítetten kell kezelni, évvégi maradványa még ideiglenesen sem vonható el, azzal a következő költségvetési évben az Alap költségvetését meg kell emelni.

(2) Az Alap létrehozásának célja, hogy az önkormányzat a környezetvédelmi feladatai megoldásának elősegítése érdekében segítse a környezetvédelmi intézkedések végrehajtását, járuljon hozzá a környezeti ártalmak megelőzéséhez, környezeti károk mérsékléséhez és felszámolásához, ösztönözze a környezetszennyezés csökkentésére irányuló társadalmi tevékenységeket, fejlessze a környezet minőségét.

(3) Az alap megnevezése: Szada Nagyközség Önkormányzat Környezetvédelmi Alapja.

(4) A Környezetvédelmi Alap (a továbbiakban: Alap) *évközi* bevételi forrásai a következők:

- a) az Önkormányzat által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege;
- b) a környezetvédelmi hatóság által Szada Nagyközség közigazgatási területén jogerősen kiszabott és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30%-a;
- c) a környezetterhelési díjak és az igénybevételi járulékok jogszabályokban meghatározott része;
- d) a közösségi együttélés alapvető szabályai megsértésének jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet alapján kiszabott közigazgatási bírság;
- e) a hatásterület átnyúlása miatt más önkormányzattal megosztott bírság;

- f) az állampolgárok, a jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek által az Alap részére történt befizetések, illetve bármely, az Alapba képviselő-testületi határozattal év közben átcsoportosított bevétel,
- g) a helyi önkormányzati rendeletben szabályozott talajterhelési díj bevételek,
- h) önkéntes befizetések és támogatások.

10. Az Alap felhasználása

25. §

(1) Az Alap bevételeit kiadási előirányzatként Szada Nagyközség közigazgatási területén különösen az alábbi környezetvédelmi célterületeken lehet felhasználni:

- a) környezettudatosság,
- b) levegőtisztaság-védelem,
- c) talajvédelem,
- d) természetvédelmi környezet és zöldfelület,
- e) hulladékmentesítés és köztisztaság,
- f) a környezetvédelmi szempontból károsodott környezet javítása, helyreállítása,
- g) az emberi egészség védelmére, az életminőség javítására,
- h) a helyi védettséggű természeti értékek fenntartására, fejlesztésére, állaguk megóvására,
- i) a felszíni és felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi megőrzésére,
- j) környezetvédelemmel kapcsolatos ötletek, találmányok megvételére,
- k) környezetvédelmi felmérések, tanulmányok elkészíttetésére, elkészítésére,
- l) pályázati pénzalapok képzésére,
- m) a lakosság környezetvédelmi szerveződéseinek pályázati úton történő támogatására,
- n) a környezetvédelemről szóló tájékoztatások, előadások költségeinek fedezésére,
- o) környezetvédelmi ismeretek terjesztésére, környezeti nevelés támogatására,
- p) a Takaros porta és Legszebb utca elismerő címeket elnyerők díjazására,
- r) parkok, fák, fasorok és egyéb települési zöldterület létesítésére, állapotának javítására.

(2) Az Alap mértékének költségvetésben történő megállapítása során meg kell határozni az egyes feladatokra fordítható keret összegét, így különösen az egyes pályázatokra felhasználható keretösszeget. Az Alap felhasználási céljairól, és a célokhoz rendelt keretösszegekről a Képviselő-testület a mindenkor hatályos Környezetvédelmi Programból lebontott Éves Környezetvédelmi Intézkedési Tervben, minden év januári rendes képviselő-testületi ülésén dönt.

26. §

A Környezetvédelmi Alap kezelésének számviteli szabályait, ezen belül a kötelezettségvállalással, utalványozással, ellenjegyzéssel, továbbá ellenőrzéssel kapcsolatos jog- és hatásköröket a polgármester külön utasításban szabályozza.

13. A természeti értékek helyi védelme, védetté nyilvánítás szabályai

27. §

(1) A helyi védelem célja Szada Nagyközség egyedi építészeti környezetének, táji arculatának, jellegzetességeinek, településképi, településszerkezeti értékeinek, kiemelkedő hagyományainak, a Szadán élők munkáját és kultúráját híven tükröző természeti örökségének

megőrzése. A település védett természeti értékeinek jelentőségükhöz méltó használata, megóvása és bemutatása - tulajdonformájukra tekintet nélkül - közérdek.

(2) A helyi védelem fajtái a területi és az egyedi védelem.

(3) A helyi védelmi területnek minősíthető a természeti környezetnek az a része, ahol számos védett növény vagy állat él. Ugyancsak védettnek minősíthető a helyileg védett építmény környezete.

(4) A helyi egyedi védelem: építményhez, szoborhoz, emlékműhöz tartozó földrészletre is kiterjedhet. Egyedi védelem tárgya lehet egy-egy értékes növény, illetve növények csoportja is.

(5) A helyi védelem irányítása a Képviselő-testület hatáskörébe tartozik. A helyi védelem igazgatási és hatósági feladatait a jegyző látja el. A helyi védelmi munkához kérni kell a helyi társadalmi szervezetek közreműködő segítségét.

(6) Természeti érték helyi védelem alá helyezése, illetve megszüntetése tekintetében a természet védelméről szóló mindenkori törvényi szabályozás rendelkezései az irányadók. Természeti érték védetté nyilvánítására csak Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott, a helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására vonatkozó terv megalkotását követően kerülhet sor.

(7) A védetté nyilvánításra, illetve annak megszüntetésére bárki javaslatot tehet. A védetté nyilvánításra, illetve annak megszüntetésére vonatkozó javaslatban fel kell tüntetni a védendő értékre, annak helyére vonatkozó legfontosabb adatokat, valamint a javaslatot részletesen indokolni kell. Ezt követően a védetté nyilvánításról, illetve annak megszüntetéséről a Képviselő-testület önkormányzati rendeletet alkot.

(8) A védetté nyilvánítást nem befolyásolja, hogy a védetté nyilvánítandó érték kinek a tulajdonát képezi, de a döntést megelőzően tájékoztatni kell őt annak hatásáról, és véleményét ki kell kérni.

(9) A védett értékekről törzskönyvet kell vezetni. A törzskönyvnek tartalmaznia kell:

- a) a védett természeti érték megnevezését;
- b) a védett érték pontos helyét (utca, házszám, helyrajzi szám);
- c) helyszínrajzot;
- d) a védett érték tulajdonosát, kezelőjét, használóját;
- e) a védelemre javaslatot tevő nevét;
- f) a védelem indokolását;
- g) a védett érték fotóját;
- h) a védelemben vételt megállapító rendelet számát, időpontját.

(10) A helyi védettség tényét, illetve megszüntetését az érdekeltekkel közölni kell.

Érdekeltnek kell tekinteni:

- a) a természeti érték tulajdonosát, képviselőjét, meghatalmazottját, a tulajdonosi jogok gyakorlóját, az objektum használóját;
- b) a védetté nyilvánításra, illetve annak megszüntetésére javaslatot tevőket;
- c) a területi természetvédelmi hatóság.
- d) helyi területvédelemben részesítés vagy annak megszüntetése esetén az érdekeltek mellett értesíteni kell az érintett utak, közművek fenntartóit is.

(11) A helyi védelem tényét, megszüntetését az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni a hivatalos helyszínrajzon "önkormányzati rendelet alapján védett természeti érték" felirattal. A bejegyzés esetleges elmaradása a védettség hatályát nem érinti.

(12) A védelem alatt álló területet vagy természeti értéket meg kell jelölni. A védett épületet táblával is meg kell jelölni a védettség elrendelésével egyidejűleg. A jelzés elhelyezéséről az Önkormányzat gondoskodik.

(13) A helyileg védett területek fennmaradásának feltétele, megőrzésének módja elsősorban a rendeltetésnek megfelelő használat. Egyéb hasznosítás esetén törekedni kell a közcélú hasznosításra. A használat a védett értékeket nem veszélyeztetheti.

(14) Védett fák, növényegyedek kivágásához engedély csak a fák, növényegyedek biológiai pusztulása esetén adható, valamint akkor, ha azok állapota a környezetre károsodással járó veszélyt jelent.

(15) Védett természeti területen végzett munkálatok az értékeket nem veszélyeztethetik, a terület jellegét nem változtathatják meg.

(16) Védett természeti területre építési engedély csak úgy adható, hogy a munkák a terület jellegét ne változtassák meg.

(17) E rendelet 3. sz. melléklete tartalmazza a helyi területi védelemre javasolt természeti értékek listáját.

14. A környezet- és értékvédelem népszerűsítésének és a környezettudatos szemléletmód támogatásának eszközei

28. §

(1) Szada Nagyközség Önkormányzat a környezet védelmével kapcsolatos intézkedéseit, terveit, programjait a helyi média aktuális számaiban közzé teszi, ezzel is elősegítve a Szada nagyközség területén élők környezetvédelmi kultúrája növelését.

(2) Az Önkormányzat az ismeretterjesztés, oktatás és az idegenforgalmi tevékenység részeként a helyi védettségű épített és természeti értékek látogatásának lehetőségét, és azok bemutatásra alkalmas állapotának megőrzését biztosítja.

(3) Minden év május 10-e a Madarak és Fák Napja. E nap megemlékezéseinek, rendezvényeinek - a lakosság, különösen az ifjúság - a természet védelme iránti elkötelezettséget kell szolgálnia. A május 10-i rendezvények szervezésének, illetve támogatásának feladatait az Önkormányzat Környezetvédelmi Programjának tárgyévre vonatkozó Intézkedési Terve tartalmazza, amely Éves Intézkedési Terv tartalmáról az Önkormányzat Képviselő-testülete a tárgyév januári rendes testületi ülésén, a tárgyévi költségvetési rendelet tervezetének első verziója tárgyalását megelőző napirend keretében dönt – figyelemmel az (5) bekezdésben foglaltak szerint a tárgyévet megelőző év decemberében szervezett környezetvédelmi lakossági fórum tapasztalataira is.

(4) Az Önkormányzat a lakóhelyi környezet állapotának, az esetleges pályázati lehetőségeknek és pályázati eredményeknek ismertetése céljából szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot a helyi média útján, továbbá környezetvédelmi lakossági fórum keretében.

(5) A környezetvédelmi lakossági fórum elsődleges célja a lakosság környezetvédelmi problémáinak és azok megoldására tett javaslataiknak a megismerése. A környezetvédelmi lakossági fórumra minden év december közepén, a képviselő-testület következő év januári rendes ülését megelőző legalább hat héttel korábban kerül sor.

15. Környezet- és településszépítő tevékenységek elismerése

29. §

(1) A Szada szépítését, a kulturált lakókörnyezet kialakítását célzó öntevékeny lakossági kezdeményezések támogatása és népszerűsítése céljával Szada Nagyközség Önkormányzat pályázati eljárás keretében évente „Takaros Porta” és „Legszebb utca” címeket adományoz az arra méltó pályázóknak.

(2) A „Takaros porta” cím adományozható annak az ingatlan tulajdonosnak, illetve használónak, akiknek ingatlana, és az azon található épület, kert, udvar, valamint az ingatlan előtt található közterület megjelenésében harmonikusan, esztétikusan illeszkedik a környezetébe. Az ingatlan tulajdonosa, vagy használója az ingatlanon keletkező növényi hulladékot komposztálja, ezzel ökológikus szemléletet képvisel. A pályázó a településen található folyékony és szilárd hulladékszállítási közszolgáltatást igénybe veszi és helyi köztartozása nincs. Ingatlana építési engedély alapján épült, környezete parlagfűmentes.

(3) Az elismerés formája az Önkormányzat arculatának megfelelő díszítéssel ellátott:

- a) „Takaros porta - év - hagyományos falusi porta” és
 - b) „Takaros porta - év - díszkert” feliratú, falra szerelhető tábla,
- b) valamint mindkét kategóriában az I. helyezett számára 15.000,- Ft, a II. helyezett számára 10.000,- Ft, a III. helyezett számára pedig 5.000,- Ft összegű egyszeri díjazás, amelyhez a szükséges pénzügyi forrást az Önkormányzat a mindenkori éves költségvetése Környezetvédelmi Alapjának előirányzata terhére biztosítja.

(4) A (3) bekezdés alkalmazásában

- a) hagyományos falusi portának minősül az az ingatlan, amelynek minden szabad területe beültetett, beültetésekor a természetes hatást igyekeznek megvalósítani, van veteményes és gyümölcsös, nem a gyepesítés teremt jellemzően zöldfelületet az ingatlanon,
- b) díszkert: a mesterségesen épített kert, általában kertész által megtervezett porta.

(5) A „Legszebb utca” cím adományozható azon utca, tér lakóközösségének, amely adott évben a legszebb utcaképet nyújtja a beültetett virágok, növények, illetve a közterületi összkép tekintetében, és az utcában, illetve téren lévő ingatlanok legalább 30 %-a ugyanabban az évben elnyerte a „Takaros porta” címet.

(6) Az elismerés formája az Önkormányzat arculatának megfelelő díszítéssel ellátott „Legszebb utca - év” feliratú tábla, amely az utca mindkét végén, az utcanév-tábla mellé szerelhető fel.

30. §

(1) Az e rendelet 29. §-a szerinti címek elnyerésére a Polgármester évente egy alkalommal, minden évben május 31-éig pályázatot hirdet az Önkormányzat helyi lapjában és hivatalos honlapján, amely pályázati felhívásra pályázatot az e rendelet 1. számú függeléke szerinti jelentkezési lapon lehet benyújtani, június 30-ig. A jelentkezési lap az Önkormányzat honlapjáról is letölthető és elektronikus úton is benyújtható a pályázati felhívásban megadott email-címen.

(2) A beérkező pályázatok döntésre történő előkészítését szakmai munkacsoport végzi. A szakmai munkacsoport vezetője a polgármester, tagjai:

a) az Önkormányzat Képviselő-testülete környezetvédelmi ügyekben illetékes állandó bizottságának elnöke,

b) a Szada Nova NKft. ügyvezetője,

c) az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló mindenkori önkormányzati rendelet függelékében felsorolt – főtevékenységüket tekintve településszépítő és környezetvédő - regisztrált helyi civil szervezetek egy közös delegáltja,

d) továbbá a Polgármesteri Hivatal - jegyző által delegált - környezetvédelmi ügyekben illetékes munkatársa.

(3) A szakmai munkacsoport maga határozza meg ügyrendjét, amelynek keretei között - egymást követő két helyszíni ellenőrzés után - javaslatot tesz a polgármesternek az elismerő címek adományozására.

(4) A díjazottak száma évente a Takaros porta – hagyományos falusi porta, valamint a Takaros porta – legszebb díszkert kategóriában 3-3 pályázó lehet - I., II., valamint III. helyeztként -, a Legszebb utca kategóriában évente egy utca díjazható.

(5) A cím adományozásáról a szakmai munkacsoport előzetes javaslata alapján a Polgármester dönt, minden év augusztus 31-ig.

(6) A díjak ünnepélyes átadására a szadai Szüreti bál rendezvénye keretében kerül sor. A pályázatok eredményét az Önkormányzat közzéteszi a helyi újságban és az Önkormányzat honlapján egyaránt. A pályázókról, valamint az elismerő címek adományozásáról a Polgármesteri Hivatal nyilvántartás vezet.

Záró rendelkezések

31. §

Ez a rendelet 2023. július 1. napján lép hatályba.

32. §

(1) E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti Szada Község Önkormányzat Képviselő-testületének a „Takaros Porta” és „Legszebb utca” cím alapításáról szóló, 5/2015.(IV.17.) önkormányzati rendelettel módosított 10/2011.(09.02.) számú rendelete.

(2) E rendelet hatályba lépésének napjától a *Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének* a közösségi együttélés alapvető szabályai megsértésének jogkövetkezményeiről szóló, többször módosított 28/2021.(X.1.) önkormányzati rendelete 6. §-a az alábbi m) és n) pontokkal egészül ki:

m) aki a helyi védettség alá helyezett értéket megsemmisíti, megrongálja,

n) aki a helyi védettség alá helyezett területen az elsőfokú építési hatóság engedélyéhez kötött tevékenységet engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérő módon végez, vagy végeztet.

(3) E rendelet hatályba lépésének napjától a *Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról* szóló, többször módosított 35/2021. (XII.10.) önkormányzati rendelet 1. sz. mellékletének *A Képviselő-testület által a polgármesterre átruházott hatáskörök* bekezdése az alábbi l) ponttal egészül ki:

l) A települési környezet és természet védelméről, továbbá a természeti értékek helyi védelmének általános szabályairól szóló rendelet.

Szada, 2023. június 22.

Pintér Lajos
polgármester

Dr. Finta Béla
jegyző

ÁLTALÁNOS INDOKLÁS

Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 89/2021.(IX.30.) KT-határozatában a települési környezet védelméről szóló helyi rendelet, ezzel együtt a Környezetvédelmi Alap megalkotásának és ennek részeként a „Takaros porta” és „Legszebb utca” cím alapításáról szóló 10/2011.(09.02.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatának szükségességéről döntött.

A 2021. december 9. napján megtartott képviselő-testületi ülésen a 128/2021.(XII.9.) KT-határozatban arról született döntés, hogy a települési környezet védelméről szóló rendelet-tervezet készítésének – és annak részeként a „Takaros porta” és „Legszebb utca” cím alapításáról szóló 10/2011.(09.02.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatának - feladatát a Képviselő-testület együttesen 2023. évre, a Környezetvédelmi Program elkészítését követő időpontra ütemezi át.

Egyúttal a környezet védelmének általános szabályairól, valamint a természet védelméről szóló törvény előírásaival összhangban a rendelet segíti a természeti erőforrások megőrzését, a környezetminőség romlásának megállítását, illetve javítása érdekében elősegítheti a lakosság jogkövető magatartását.

RÉSZLETES INDOKLÁS

1. §-hoz

A rendelet hatályát és célját rögzíti.

2. §-hoz

Értelmező rendelkezéseket tartalmaz.

3-4. §-hoz

A levegő tisztaságának védelme érdekében előírt szabályozásokat rögzíti.

5-7. §-hoz

A felszíni és felszín alatti vizekre és a kutak védelmére előírt szabályozásokat tartalmazza.

8-9. §-hoz

A talaj védelmére vonatkozó előírásokat tartalmazza.

10-15. §-hoz

Az ingatlanok és közterületek tisztántartásának, az ingatlanok használóinak részletes kötelezettségeit, az önkormányzati tulajdonú területek, járdák, a közterületen lévő árkok, nyitott csatornák, folyókák, átereszek tisztántartásának szabályait, a közterületek, sportterek megővására irányadó rendelkezéseket tartalmazza.

16. §-hoz

A zajvédelem helyi előírásaira, valamint megszegésének következményeire a közösségi együttélés alapvető szabályai megsértésének jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet rendelkezései az irányadók.

17-23. §-hoz

A zöldterületek védelméről, valamint erdőgazdálkodás szabályaira vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

24-26. §-hoz

A Környezetvédelmi Alap megalkotására, az Alap évközi bevételi forrásaira irányadó szabályokat fekteti le, továbbá meghatározza az Alap felhasználásának célterületeit.

27. §-hoz

A természeti értékek helyi védelmére, védetté nyilvánításának szabályaira vonatkozó előírásokat határoz meg.

28. §-hoz

A környezet- és értékvédelem népszerűsítésének és a környezettudatos szemléletmód támogatásának eszközeire vonatkozó rendelkezéseket rögzíti a természet védelme iránti elkötelezettség szolgálatában.

29-30. §-hoz

Környezet- és településszépítő tevékenységek elismerésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz Szada szépítését, a kulturált lakókörnyezet kialakítását célzó öntevékeny lakossági kezdeményezések támogatása és népszerűsítése céljával, így a Takaros Porta

31. §-hoz

A rendelet hatályával kapcsolatos rendelkezést rögzíti.

32. §-hoz

A módosító és hatályon kívül helyező rendelkezéseket rögzíti.

Előzetes hatásvizsgálat
a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján

A rendelet-tervezet címe:

Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének .../2023.(VI.23.) önkormányzati rendelete a települési környezet és természet védelméről, továbbá a természeti értékek helyi védelmének általános szabályairól

Társadalmi, gazdasági, hatások

A rendelet megalkotásának következtében összhangba kerül a település lakossága és épített, valamint természeti környezetének kapcsolata, a környezet elemeinek védelme, a rendelet megalkotása elősegíti Szada közigazgatási területén a köztisztaság és az egészséges környezet fenntartását, tisztázza az ezzel kapcsolatos kötelezettségeket és tilalmakat a helyi sajátosságoknak megfelelően, megteremti Szada Nagyközség Önkormányzat Környezetvédelmi Programjának megvalósításához és végrehajtásához szükséges jogi környezetet.

Költségvetési hatása: A környezetvédelmi bírság Szada Nagyközség Önkormányzat költségvetésének részét képező Környezetvédelmi Alap bevételét jelenti.

Környezeti, egészségi következményei: A költségvetési rendeletben meghatározott Környezetvédelmi Alapból történő előirányzat felhasználása a település környezetének és természetének védelmét szolgáló feladatok végrehajtását segíti.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: A költségvetési rendeletben foglalt pénzügyi-, számviteli és környezetvédelmi előírások végrehajtása a szakmai, ügyintézési és adminisztratív feladatok végrehajtásában többletfeladatokat jelent a Polgármesteri Hivatal számára.

Egyéb hatása: nincs

A rendelet megalkotását szükségessé teszik a Möt.v., a Kvt. és Tvt. előírásai.

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek:

- személyi: rendelkezésre áll
- szervezeti: rendelkezésre áll
- tárgyi: rendelkezésre áll
- pénzügyi: nem szükséges

A jogszabályok megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A település életében a környezet- és természet védelmét érintő szabályozási területen észlelt, jogszabályi rendezést igénylő kérdés merült fel, amelyre a törvényi szabályozás nem terjed ki, ezért a rendelet megalkotásának elmaradása a szabályozás és a gyakorlat különbözőségét eredményezné.

A rendelet-tervezet elkészítésénél figyelembe vettük a *jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet* előírásait.